

Motion

1978/79: 648

av Sonja Fredgardh m. fl.
om riskerna med optiskt vitmedel

Optiskt vitmedel är ett färgämne som omvandlar dagsljusets osynliga ultraviolettera strålar till synligt vitt ljus eller blåaktigt ljus, så att vita tyger och papper verkar vitare i dagsljus. Detta "skenbara" blekmedel finns i de flesta i handeln förekommande tvättmedel samt inom pappersindustrin för blekning av t.ex. hushålls- och toalettpapper, pappersnäsdukar, dambindor, tamponger och blöjor m. m. Numera finns i handeln ett litet urval av oblekt hushålls- och toalettpapper.

Det är konstaterat att optiskt vitmedel ger genetiska störningar på människans arvs massa. Dessutom föreligger misstankar om att det även kan orsaka cancer och allergier.

Optiskt vitmedel är en av de många onödiga kemikalier, som släpps direkt ut i sjöar och vattendrag. Där anrikas medlet i fisk, och via den kommer det senare in i människokroppen. Optiskt vitmedel är en importprodukt som följaktligen belastar vår handelsbalans.

Optiskt vitmedel är ett av många gifter som numera förekommer runt omkring oss. Att skydda oss mot dessa gifter är ett väsentligt problem. Det är nödvändigt med fortgående upplysning om de gifter som vi kommer i beröring med, t. ex. genom olika dagligvaror, och hur vi skall skydda oss mot dem. Det är också angeläget att samhället söker påverka den produktutveckling som sker i syfte att få fram rena och riskfria produkter.

Som medvetna konsumenter kan vi alla bidra till en ändrad inställning. Genom att konsekvent fråga efter oblekta varor när det gäller hushålls- och toalettpapper liksom att efterfråga och köpa tvättmedel utan optiskt vitmedel kan vi påverka producenterna och på sikt tvinga fram en ändrad produktutveckling. För att nå resultat krävs emellertid samhällets medverkan.

Konsumentverket bör genom information över hela landet upplysa konsumenterna om riskerna med optiskt vitmedel och om att produkter finns som saknar detta ämne, allt enligt sin fastställda uppgift att sprida kännedom om förhållanden av konsumentpolitiskt intresse. Från konsumentverket bör initiativet tas till en upplysningskampanj. Att organisera den ute på fältet bör vara en uppgift för de till länsstyrelserna knutna hemkonsulenterna. Lokalt bör kommunernas konsumentorgan medverka. Då fortfarande över hundra av landets alla kommuner saknar eget konsumentorgan, är det nödvändigt att verkställigheten ligger hos hemkonsulenterna och att nära samarbete sker mellan dem och kommunerna.

Syftet bör vara att på sikt rensa handeln från tvättmedel och pappersprodukter med optiskt vitmedel. Skärpt kontroll bör därför införas av dessa kemikaliers användning inom pappers- och tvättmedelsindustrin. Samtidigt bör utsläppen i vattendragen begränsas. Åt produktkontrollnämnden bör uppdragas att överväga och föreslå lämpliga åtgärder. Detta bör i sin tur leda till minskad import av optiskt vitmedel.

Med anledning av vad som anförts hemställer vi

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen uttalats om vikten av erforderlig information till allmänheten rörande riskerna med optiskt vitmedel,
2. att riksdagen hos regeringen anhåller om åtgärder för ökad kontroll enligt vad som anförts i motionen.

Stockholm den 18 januari 1979

SONJA FREDGARDH (c)

MAJ PEHRSSON (c)

ULLA EKELUND (c)